

Møte mandag den 26. januar 2009 kl. 11

President: Carl I. Hagen

Dagsorden (nr. 45):

1. Redegjørelse av finansministeren om tiltakspakke i forbindelse med finanskrisen
2. Referat

Presidenten: Representanten Ågot Valle, som har vært permittert, har igjen tatt sete.

Statsråd Kristin Halvorsen overbrakte 1 kgl. proposisjon (se under Referat).

Presidenten: Representanten Hans Olav Syversen vil fremsette et representantforslag.

Hans Olav Syversen (KrF) [11:01:19]: På vegne av representantene Ingebrigt S. Sørfonn, Dagrun Eriksen, Hans Olav Syversen og én representant til vil jeg fremme et forslag om skattekutt for frivillige organisasjoner. Jeg beklager at jeg ikke hadde med forslaget.

Presidenten: Forslaget er innlevert på Stortingets kontor med de nødvendige underskrifter, men presidenten vil minne om at det også fysisk skal overleveres på papir her i salen, og da vil det bli behandlet på reglementsmessig måte. Det vil også dette forslaget bli, men presidenten vil altså minne om at det er den representanten som skal fremsette forslaget som har ansvaret for å ha det med seg.

Endring av ukeprogrammet

Med hjemmel i forettingsordenens § 26 fjerde ledd vil presidenten foreslå at det oppsatte ukeprogram for inneværende uke endres slik at det i dag, mandag 26. januar etter stortingsmøtets slutt, settes referatmøte i Odelstinget.

– Ingen innvendinger er kommet mot dette forslaget, og det anses vedtatt.

Sak nr. 1 [11:02:26]

Redegjørelse av finansministeren om tiltakspakke i forbindelse med finanskrisen

Statsråd Kristin Halvorsen [11:02:51]: Regjeringen legger i dag fram tiltak for å bekjempe økende arbeidsløshet og for å dempe virkningene av den internasjonale finanskrisen på norsk økonomi.

Vi vil gjennomføre de kraftigste tiltakene mot arbeidsløshet i Norge på over 30 år.

Vi bruker sterkere virkemidler mot arbeidsløshet enn noe land rundt oss.

Vi foreslår nye tiltak for 20 milliarder kr. Sammen med andre endringer i statsbudsjettet øker vi bruken av oljepenger i 2009 med 27 milliarder kr. Det kommer på toppen av et allerede ekspansivt budsjett for inneværende år. Dermed bruker vi den handlefriheten vi har, til å skape

arbeidsplasser og omstille oss til nye tider. Vi har Europas laveste ledighet i dag. Vårt mål er at Norge gjennom denne krisen skal være blant de landene i Europa som har den laveste ledigheten. Den viktigste ressursen vi har, er folk. Vår samlede arbeidsevne utgjør den største delen av Norges nasjonalformue. Derfor er det så viktig med tiltak for arbeid.

Det er usikre tider. Alle internasjonale nyheter om virkningene av finanskrisen har vært dårlig nytt så langt. Ingen i vår generasjon har opplevd en finanskrisen med så store konsekvenser verden over. Derfor har vi gjennomført mange tiltak. Derfor kommer vi med kraftfulle virkemidler i dag. Derfor er vi beredt til å ta nye grep når det trengs.

Det er virkningen av den internasjonale finanskrisen for Norge som er vår utfordring. Mange bedrifter har hatt fem eventyrlige år. De har solgt alt de klarte å produsere til svært gode priser. På kort tid har alt snudd. Nå etterspørres langt færre varer til mye dårligere priser. Vi kan ikke bevilge oss ut av disse problemene over et statsbudsjett. Men vi kan gjøre mye for at arbeidsledige kan løse viktige samfunnsoppgaver, og for å omstille oss til framtidens utfordringer.

Vi har bedre muligheter enn de fleste land til å slåss mot virkningene av finanskrisen. Vi har spart i gode tider, og har sterkere finansielle muskler enn de fleste. Vi har en sterk velferdsstat som beskytter folk mot markedskreftene, og en stor offentlig sektor som stabiliserer norsk økonomi. Men det viktigste er at vi har folk med pågangsmot.

De siste ukene har jeg fått mange spørsmål om hvordan i all verden vi skal klare å innfri alle de forventningene som er til de tiltakene vi nå presenterer. Ja, det er helt riktig at summen av alle forslagene vi har fått, er helt urealistiske og ville brukt opp minst to oljefond i ett sveip. Jeg kjenner også igjen ganske mange gamle forslag som nå resirkuleres, og som ikke har noe med finanskrisen å gjøre, men som presenteres under ny overskrift. Vi har også fått veldig mange gode forslag fra veldig mange forskjellige hold: fra enkeltpersoner, fra organisasjoner, fra kommuner, fra næringslivet og fra opposisjonen. Det er mange som vil bidra. Det er mange som vil være med og ta ansvar for at vi skal komme oss igjennom tøffere tider. Dette fellesskapet er vår viktigste styrke framover.

Tiltakene som vi nå foreslår, skal være effektive for å bekjempe arbeidsløshet, og vi har beregnet at de i seg selv vil gi oss ca. 15 000 flere arbeidsplasser ved utgangen av 2009. Tiltakene skal være midlertidige fordi motkonjunkturpolitikk betyr at vi bruker kraftigere økonomiske virkemidler i nedgangstider enn det vi kan forsvare i en normal-situasjon. Tiltakene skal løse viktige samfunnsoppgaver og styrke miljø og fordeling.

Krisetider gir også nye muligheter. Vi har muligheten til å ruste opp hele landet og i samarbeid med kommunene ta igjen forsømt vedlikehold, bygge nytt og ruste opp vei og jernbane. Vi har også mulighet til å omstille oss til nye utfordringer i framtiden. Vi skal ut av krisen med mer kunnskap og kompetanse, nye prosjekter og nye produkter for en ny tid.

Vi vet ikke i dag hvor lenge finanskrisen vil vare. Men

historien viser oss at økonomiske tilbakeslag etter få år snur til ny oppgang. Det vi kan være helt sikre på, er at vår tids største utfordring, nemlig klimakrisen, ikke vil være over da – tvert imot. Klimautfordringene vil prege oss i mange tiår framover. Nødvendige omstillinger for å hindre global oppvarming tar tid, og virkningene av dagens politikk ser vi først langt inn i framtiden. Det er en kraftig grønn tråd gjennom alle tiltakene for arbeid. Svært mye av kommunenes vedlikeholdsoppgaver vil bedre miljøet og spare energi for framtiden. Nye statlige bygg vil følge strengere krav til energibruk. Samferdselstiltakene har en klar grønn profil. De tiltakene vi i dag presenterer, følger opp det brede klimaforliket i Stortinget på en lang rekke områder.

Kommunene er viktige samarbeidspartnere for å skape samfunnsnyttige arbeidsplasser. Derfor øker vi bevilningene til kommunene med 6,4 milliarder kr utover kompensasjon for summen av tapte skatteinntekter, pris- og lønnsvekst. Vi foreslår et nytt, midlertidig vedlikeholdstilskudd til kommunene på 4 milliarder kr, som skal gi full dekning for vedlikehold, rehabilitering og mindre investeringsprosjekter som kan ferdigstilles i 2009. Vi gjør dette så ubyråkratisk som mulig og overfører pengene til kommunene som i ettertid rapporterer om hvilke prosjekter pengene har gått til. Da kommer vi raskt i gang med å ruste opp skoler og svømmebasseng, sykehjem og utemiljø, inneklimate og energiøkonomisering. Vi foreslår å øke de frie midlene til kommunene som sammen med moms-kompensasjon gir ytterligere 2 milliarder kr til kommunesektoren. Vi øker investeringsrammen for skolebygg og svømmebasseng fra 2 milliarder kr til 3 milliarder kr. Vi øker investeringsrammen for kirkebygg med 400 mill. kr, og vi øker tilskuddet til bygging av omsorgsboliger og sykehjemsplasser, slik at vi kan få 1 500 flere enn de 1 000 som allerede er planlagt for 2009. Vi foreslår 250 mill. kr i en ekstraordinær støtte til mindre idrettsanlegg som kan påbegynnes og stå ferdig i 2009. Det betyr ballbinger og kunstgressanlegg over hele landet. Vi bevilger ytterligere 250 mill. kr til Husbanken, slik at kommunene kan bygge, pusse opp eller kjøpe flere utleieboliger til vanskeligstilte.

På toppen av en allerede kraftig økning i bevilningene til samferdsel for 2009 foreslår vi nye tiltak på til sammen 3,8 milliarder kr. Dette betyr at vi kan framskynde veiprosjekter, vedlikeholde veier, styrke innsatsen for rassikring, bygge gang- og sykkelstier, bedre trafikksikkerheten, utbedre havner og moloer, vedlikeholde jernbanen og framskynde enkelte jernbaneinvesteringer. Tiltakene har svært god miljø- og distriktsprofil og vil gi oppdrag til små og store entreprenører rundt omkring i hele landet.

Vi foreslår offensive tiltak for arbeidsmarkedet, for arbeidsløse og permitterte, for kunnskap og omstilling i næringslivet. Vi øker arbeidsmarkedstiltakene med 6 000 plasser og oppretter 320 nye stillinger i Nav. Vi forbedrer permitteringsreglene ved å utvide maksimalperiode med dagpenger under permittering fra 30 til 42 uker og reduserer arbeidsgivernes lønnsplikt fra ti til fem dager. Vi øker lærlingtilskuddet. Vi innfører en ny, landsdekkende etablererstipendordning. Vi tredobler rammen for landsdekkende innovasjonslån under Innovasjon Norge. Vi øker

tilskuddet til brukerstyrt innovasjonsarena under Forskningsrådet. Vi øker egenkapitalen og krever ikke utbytte fra Argentum. Vi øker GIEKs u-landsordning. Vi oppretter flere stipendiatstillinger i UH-sektoren og i næringslivet. Alle disse tiltakene og flere til har som mål å styrke kompetanse og omstillingsevne hos den enkelte arbeidsløse, i de enkelte bedrifter og i næringslivet i sin helhet.

Vi foreslår en omfattende satsing på statlige bygg både når det gjelder vedlikehold og nybygg. Vi framskynder byggeprosjekter. Vi oppgraderer statens bygninger, enten det gjelder sykehus, høyskoler og universiteter eller fengsler. Tiltakene vil spare energi, gi bedre innemiljø og gir arbeidsplasser innenfor en bransje som rammes særlig hardt av nedgangstidene, nemlig bygg og anlegg. Denne kraftige opprustningen vil synes over hele landet. Stillaser vil reise seg, heisekraner kommer på plass, og arbeidsfolk vil få jobb.

Den betydelige opprustningen av gamle og nedslitte fengsler toppes av en ekstra innsats for politiet. Vi foreslår å opprette 460 nye sivile stillinger i politiet. Det betyr at polititjenestemenn kan frigjøres til operativt politiarbeid. Dette, sammen med satsingen på DNA-registre, nytt nett og kraftig økning av opptak til politihøgskolene, gir en kraftfull styrking av arbeidet mot kriminalitet.

Tiltak for arbeid følger opp svært mange av målsettingene fra klimaforliket. Vi styrker Enova med 1,2 milliarder kr. Det er en økning på 80 pst. Det betyr en kraftig økning i innsatsen for fornybare oppvarmingsløsninger, energieffektive løsninger i industri, bygg og anlegg. Det gis også mulighet for økt utbygging av gode vindkraftprosjekter og gode biokraftprosjekter. Vi gjennomfører et program for inntil 5 000 ladestasjoner for elbiler og plug-in hybridbiler. Det vil bidra til raskere elektrifisering av transportsektoren, og markedet for miljøvennlig industri vil bedre seg. Vi styrker bevilningene til bioenergi fra skogråstoff med 50 mill. kr. Vi styrker klimaforskning og forskning på havvindmøller. Vi øker bevilningen til testanlegget for karbonfangst på Mongstad med nesten 1 milliard kr. I tillegg øker vi andre viktige miljøtiltak, tiltak for kulturminner og for å skjette strandsoner og nasjonalparker med til sammen 350 mill. kr.

Disse direkte bevilningene til ulike miljøtiltak kommer i tillegg til den klare miljøprofilen i vedlikehold og bygg og på samferdselssektoren. På denne måten løser vi viktige klimaoppgaver gjennom tiltak for arbeid.

Av de nye tiltakene på 20 milliarder kr foreslås 3 1/4 milliard kr til skattelette for næringslivet. Fra flere hold har det kommet innspill om målrettede tiltak for midlertidig å redusere skatten for bedrifter som er utsatt i en lavkonjunktur. Regjeringen foreslår en ordning med konjunkturavhengig skattelette som vil tilføre minst 7 milliarder kr til de mest utsatte bedriftene over to år. Forslaget innebærer at bedriftene får anledning til å tilbakeføre underskudd for årene 2008 og 2009 mot overskudd i de to foregående år.

Allerede i dag er det et grunnprinsipp i skattesystemet at underskudd skal kunne framføres mot overskudd i framtiden, slik at skatten da blir tilsvarende redusert. Staten tar sin del når bedriftene går godt, og

staten dekker tilsvarende del når selskapene går dårlig.

Det er foreslått at det settes et tak på 5 mill. kr i underskudd som kan tilbakeføres pr. år. På bakgrunn av usikre anslag antas det at de aller fleste bedriftene vil ha underskudd som ligger under dette taket. I 2006 hadde over 95 pst. av bedriftene som gikk med underskudd, et underskudd på under 5 mill. kr. Også bedrifter med større underskudd får nytte av ordningen, men altså opp til 5 mill. kr. Skatteverdien for en bedrift med 5 mill. kr i underskudd vil være på 1,4 mill. kr ett år og dermed maksimalt 2,8 mill. kr for to år.

Forslaget har mange gode egenskaper:

- Det treffer de bedriftene som har gått med overskudd de to siste årene med oppgangskonjunktur, og som har underskudd nå som vi er inne i en nedgangskonjunktur. Dermed vil forslaget være målrettet til fordel for de mest konjunkturutsatte bedriftene.
- Hvis nedgangen blir dypere og mer langvarig, vil skatteletten automatisk bli større. Dersom nedgangen blir svakere og mer kortvarig, vil skatteletten bli mindre. Vi forsterker altså skattesystemets evne til å dempe nedgangskonjunkturen.
- Når bedriftene senere får overskudd, blir det mindre underskudd å framføre og dermed mer skatt å betale – men altså ikke mer enn 28 pst., som er skattesatsen. Statens skatteinntekter vil dermed øke igjen – automatisk – når nedgangen er overvunnet.
- Forslaget innebærer en verdifull likviditetstilførsel til bedriftene i en situasjon hvor de opplever utfordringer på lånemarkedet. For mange småbedrifter vil også forslaget kunne gi økt egenkapital.

Regjeringen foreslår i tillegg å øke fradraggrunnlaget i SkatteFUNN. SkatteFUNN er en regelstyrt ordning hvor foretakene selv velger ut støtteberettigede prosjekter. Formålet med ordningen er å stimulere næringslivets egen innsats på forskning og utvikling.

Regjeringen foreslår at beløpsgrensen for fradraggrunnlaget for egenutført FoU heves fra 4 mill. kr til 5,5 mill. kr og for innkjøpt forskning og utvikling fra 8 mill. kr til 11 mill. kr. Høyere beløpsgrenser kan bidra til at noen flere prosjekter blir gjennomført, og at noen FoU-prosjekter blir gjennomført raskere enn ellers planlagt. Provenyvirkingen av forslaget om å øke takene anslås på usikkert grunnlag til å være om lag 180 mill. kr påløpt i 2009 og bokført i 2010.

Det er mange, små feilbeslutninger som har ført til finanskrisen, skriver Joseph Stiglitz i januarutgaven av *Vanity Fair*. Men han fortsetter: Sannheten er at flesteparten av enkeltfeilene koker ned til bare én: troen på at markedene er selvregulerende, og at myndighetenes rolle må minimaliseres.

Derfor er krisen som rammer oss, også en krise for markedsfundamentalismen. Det er tid for politisk styring, for effektive reguleringer og for aktiv økonomisk politikk.

Vi legger i dag fram nye anslag for den økonomiske utviklingen framover under stor usikkerhet – jeg må understreke at det er under stor usikkerhet! Mens vi i na-

sjonalbudsjettet ventet en vekst i fastlandsøkonomien på i underkant av 2 pst. i år, tror vi nå at 2009 blir et år med nullvekst. Det er et kraftig omslag i norsk økonomi. I 2007 var veksten i BNP for Fastlands-Norge på over 6 pst. Hos våre handelspartnere forventes det nå en nedgang i BNP på 1 1/2 pst. – altså minus 1 1/2 pst. – mens vi da vi lagde nasjonalbudsjettet, trodde på pluss 1 1/2 pst.

Arbeidsløsheten vil øke. I nasjonalbudsjettet ventet vi en arbeidsløshet på 2 3/4 pst. i år. Nå anslår vi en gjennomsnittlig ledighet for 2009 på 3 1/2 pst. Men det er et gjennomsnittstall; vi må forvente at den vil bli opp mot 4 pst. mot slutten av året. Til sammenligning var arbeidsløsheten i 2003 og 2004 – altså forrige gang vi slet i norsk økonomi – på 4 1/2 pst. I 1990–1993, som også var en vanskelig periode, var arbeidsløsheten på over 6 pst. Alle land rundt oss forventer en betydelig høyere ledighet enn Norge. I USA og euroområdet forventes det en arbeidsløshet på 8–9 pst. i 2009.

Vi legger nå fram tiltak som er sterkere og mer ekspansive enn tiltak i andre land i Europa, med unntak av Storbritannia og Irland. De er imidlertid langt hardere rammet av finanskrisen enn det vi er, og venter mer enn dobbelt så høy ledighet som i Norge. Når vi vurderer tiltakene opp mot landenes økonomiske situasjon, er det ingen andre land som bruker så sterke virkemidler som oss for å bekjempe virkningene av finanskrisen. Det er de sterkeste virkemidlene over et statsbudsjett på over 30 år.

Vi foreslår nye tiltak over statsbudsjettet på 20 milliarder kr. Sammen med anslagsendringer øker bruken av oljepenger over statsbudsjettet med 27 milliarder kr. Fordi vi allerede har vedtatt et ekspansivt budsjett for 2009, vil den samlede virkningen over statsbudsjettet fra 2008 til 2009 gi en etterspørselsimpuls på 43 milliarder kr, eller 2,3 pst. av bruttonasjonalproduktet. Til sammenligning har EU satt seg som mål å gjennomføre finanspolitiske tiltak med en samlet virkning på 1,5 pst., men så langt har de verken vedtatt eller varslet vedtak på mer enn 1,1 pst. Dette er altså meget kraftig medisin i et land som er forholdsvis mindre rammet av finanskrisen enn de fleste andre.

Fordi vi har forvaltet inntektene fra olje og gass med tanke på kommende generasjoner, og slik at store svingninger ikke slår rett inn i norsk økonomi, har vi nå mulighet til å fremme tiltak i det omfanget vi mener er riktig for vår situasjon. I mange andre land må man også ta hensyn til at statens gjeld ikke skal bli for stor. Det gir dem mindre handlefrihet til å bekjempe økende arbeidsløshet offensivt.

Handlingsregelen for bruk av oljeinntekter er fleksibel og betyr at vi over tid skal sikte mot en årlig bruk av oljeinntekter som tilsvarer en forventet realavkastning i Statens pensjonsfond – Utland på 4 pst. til statsbudsjettet. Det betyr at vi må ligge under 4 pst. i gode tider for å kunne ligge over i dårlige tider. I nasjonalbudsjettet for 2009 foreslo vi en oljepengebruk tilsvarende 4 pst. av fondets verdi. Nå foreslår vi for Stortinget en økning til 5,2 pst. Til sammenligning brukte vi i vekståret 2007 3,3 pst. av fondets verdi.

De viktigste tiltakene Regjeringen har gjennomført for å motvirke virkningene av finanskrisen, er dermed:

- Den 7. oktober la vi fram et ekspansivt statsbudsjett for 2009, som virker allerede fra 1. januar i år.
- Den 12. oktober fremmet vi tiltak for å sikre bankenes likviditet. Det er nå gjennomført fem auksjoner og så langt tilført bankene 57 milliarder kr i den bytteordningen som Stortinget vedtok. Vi har fullmakt fra Stortinget til å kunne gå til 350 milliarder kr.
- Den 12. oktober utvidet Norges Bank låneadgangen og lengden på fastrentelån. Gjennom høsten har Norges Bank satt ned renten med til sammen 2,75 pst. Det tilsvarer 20 milliarder kr i økt kjøpekraft for husholdningene.
- Den 21. november økte vi egenkapitalen i Kommunalbanken med 300 mill. kr. Det gir mulighet til ytterligere utlån på 15–20 milliarder kr.
- Den 23. november økte vi rammene for GIEK med 63 milliarder kr – 60 milliarder kr på alminnelig ordning og 3 milliarder kr i byggelånsgaranti for skip.
- Samme dag økte vi utlånsrammene for Innovasjon Norge med 1 milliard kr.
- Den 27. november sikret vi statlige lån til eksportfinansiering på rundt 50 milliarder kr over årene 2009 og 2010.
- Den 26. januar – altså i dag – legger vi fram nye tiltak for arbeid, til sammen 27 milliarder kr i økt oljepengetilskudd.

I tillegg har jeg varslet at vi den 9. februar kommer med nye tiltak for å styrke finansieringen av norsk næringsliv og øke bankenes utlånsmuligheter.

Dette blir et krevende år. De fleste i Norge vil ha trygg jobb, økt reallønn og nyte godt av rentenedgang. Men mange vil oppleve utrygghet, og noen vil miste jobben. 2009 krever fellesskap og solidaritet. Regjeringen har beredskap for nye tiltak ved behov, og vi vil uansett legge fram en ny vurdering av situasjonen i norsk økonomi i mai i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett.

Presidenten: Presidenten vil foreslå at det nå åpnes for en kommentarrunde, begrenset til et innlegg på inntil 5 minutter fra hver partigruppe, i samsvar med forretningsordenens § 34 a.

Presidenten vil foreslå å fravike forretningsordenens § 34 a, slik at det etter hvert innlegg fra opposisjonspartiene gis anledning til en kommentar fra finansministeren og deretter en sluttkommentar fra representanten for opposisjonspartiet på inntil 2 minutter hver.

Videre foreslås det at det åpnes for en kommentar fra finansministeren eller statsministeren på inntil 3 minutter på slutten av debatten.

– Det anses vedtatt.

Reidar Sandal (A) [11:27:58]: I Noreg merka vi først verknadene av finanskrisa ved at bankane fekk problem med å skaffe kapital. Heile det finansielle systemet var i ferd med å bryte saman. Raskt politisk inngrep hindra at det skjedde. Regjeringa fremja ei rekkje tiltak i fjor haust

som var retta inn mot kapitalmarknadene. Desse sikra at bedrifter og hushald framleis får lån. Situasjonen i kapitalmarknadene er betra, men er framleis ikkje normal. Det er bakgrunnen for at Regjeringa no varslar nye tiltak 9. februar.

Regjeringa har i dag presentert ein finanspolitisk tiltakspakke som har eitt overordna siktemål – å sikre sysselsetjinga. Det er berekna at tiltakspakken vil bety om lag 15 000 arbeidsplassar. I tillegg kjem det nye tiltaksplassar for dei som misser jobben. For vi må vere realistiske og innsjå at arbeidsløysa vil auke, uansett kor mange ekstra milliardar oljekroner vi brukar. Ein stor del av næringslivet er avhengig av internasjonale marknader, og dette er noko norske styresmakter i liten grad kan påverke.

Tiltakspakken inneber auka utgifter på 16,75 milliardar kr og skattelette på 3,25 milliardar kr, til saman 20 milliardar kr, som finansministeren peikte på. I tillegg vil anslagsendringar på 7 milliardar kr og utvida låne- og garantirammer på 8 milliardar kr vere med på å stimulere aktiviteten i økonomien sterkt.

Den norske tiltakspakken har den kraftigaste stimulasen av alle tiltakspakkar som er foreslått i europeiske land når ein tek omsyn til arbeidsløysa.

Det er nødvendig med ein så omfattande pakke fordi dei negative konsekvensane av høg arbeidsløysa er så stor, både for enkeltindivid og for samfunnet. Fordi vi har ført ein ansvarleg økonomisk politikk tidlegare, har vi no finanspolitisk handlingsrom til å bruke mykje pengar i tiltakspakken. Ein endå meir omfattande pakke ville kunne true kronekurs og rente, og dermed få negative konsekvensar for sysselsetjinga i delar av næringslivet vårt.

Regjeringa har særleg prioritert kommunane og samferdselssektoren. I tillegg blir det foreslått ein vesentleg auka innsats for å utbetre bygningsmassen i staten. Felles for alle dei tiltaka som er foreslått, er at sysselsetjingseffekten er stor. Kommunane sine inntekter blir styrkte med til saman 6,4 milliardar kr, av dette er 2 milliardar kr frie inntekter. Det kjem i tillegg til at kommunesektoren blir kompensert for det reelle inntektsbortfallet knytt til lågare skatteinntekter i år.

Rentekompensasjonsordninga for skular, symjebasseng og kyrkjebygg blir auka. Investeringsstilskott til bygging av sjukeheimplassar og omsorgsbustader blir auka slik at det kan byggjast 1 500 fleire bueiningar. Det blir løyvd 250 mill. kr meir til bygging av utleigebustader, og låneramma til Husbanken blir auka med 2 milliardar kr.

Det er stort behov for å oppgradere og vedlikehalde mange av sjukehusa i landet vårt, og derfor blir det foreslått 1 milliard kr til dette formålet. Det blir òg styrkt innsats for bygging og opprusting av høgskular og universitet i ulike delar av landet. Dette er kjærkomne forslag og tiltak.

Løyvinga til samferdsel blir foreslått auka med 3,8 milliardar kr. Vegløyvingane går dels til investeringar og dels til vedlikehald. Midlane blir fordelte på ei rekkje prosjekt og inneber bl.a. betre trafikktryggleik og utbygging av gang- og sykkelveggar. Det blir foreslått til saman 1,3 milliardar kr meir til drift, vedlikehald og utbygging av jernbanenettet.

Regjeringa foreslår ei ordning med konjunkturavhengig skattelette som vil tilføre minst 7 milliardar kr til dei mest utsette bedriftene over to år. Dette er eit svært målretta og treffsikkert tiltak som vil hjelpe dei bedriftene som blir ramma av konjunkturedgangen. Skatteletten vil automatisk bli større dersom nedgangen blir djupare og meir langvarig, og mindre dersom nedgangen blir svakare og meir kortvarig.

Det er ein svært omfattande og svært målretta tiltakspakke som finansministeren i dag har lagt fram. Det er viktig at han kjem på plass raskt, og at tiltaka får begynne å verke omgåande. Samtidig må vi ta oss nok tid til at Stortinget kan ha ei god behandling av saka.

Ulf Leirstein (FrP) [11:33:36]: Det er mange som har hatt forventninger til denne dagen. Vi hadde en relativt bred debatt i Stortinget da vi diskuterte statsbudsjettet, om hva som ville være virkningen av finanskrisen, og opposisjonen fremmet en rekke forslag som gikk på å være forut. Regjeringen svarte med å si at den i månedsskiftet januar/februar skulle komme med en tiltakspakke, og man kunne få inntrykk av at den skulle løse alle utfordringene.

Når Regjeringen i dag legger fram tiltak på 20 milliarder kr i økte utgifter rettet inn mot en rekke investeringer innenfor bygg og anlegg, i kommunene osv., er det neppe veldig mange i denne salen som er uenig i at det er gode og fornuftige tiltak. Det Fremskrittspartiet for så vidt savner når det gjelder akkurat de tiltakene, som man kanskje burde hatt, er noe mer på fullmaktsiden til Jernbaneverket og til Statens vegvesen, slik at man også kunne satt i gang enda større prosjekter, som kan gå over flere år hvis denne krisen blir langvarig.

20 milliarder var vel som veldig mange forventet og spådde. Det er ikke noen tvil om det. Og mange av de prosjektene og tiltakene som ligger her, kan absolutt Fremskrittspartiet slutte seg til. Men det er noen ting vi savner. Jeg har registrert – media har i hvert fall spekulert i det – at det har vært en form for intern debatt i regjeringkonstellasjonen om man hadde tro på skattelette som et virkemiddel. Man har ett konkret, stort tiltak rettet mot en type skattekreditt, som er positivt, men ellers har man valgt ikke å gå videre på løsninger med skattelettelse. Dette er problematisk, spesielt når vi vet at en del av det næringslivet som nå sliter, og som melder om betydelig nedgang, er varehandelen, handels- og servicenæringen. Man melder om omsetningssvikt. Da er det dessverre mange mennesker som kan risikere å bli permittert og oppsagt. Hvis den delen av norsk næringsliv skal ha mulighet til å øke eller opprettholde omsetningen, er det viktig at folk flest får beholde noe mer penger, slik at man har råd til å opprettholde et forbruk ved å handle i disse butikkene. Når Regjeringen ikke satser på skattelettelse ved å gi folk flest skattekutt, vil man ikke øke kjøpekraften til forbrukerne.

Videre savner jeg mer på skattelettelsessiden for næringslivet. Det har veldig lenge vært spekulert i om man bl.a. kunne gjort noe med avskrivingsreglene. Fremskrittspartiet har foreslått betydelige endringer i avskrivingsreglene, som for norsk næringsliv ville betydd over 1 milliard kr i skattelettelser. Jeg vet at regjeringspartiet SV har

vært veldig for denne type skattelettelse, men det ser ut som om man ikke har fått gjennomslag. Poenget er at når norsk næringsliv sliter, burde man kommet til unnsetning også med en del på skatte- og avgiftssiden, men i liten grad skinner dette gjennom i det som ligger her.

Det store spørsmålet i dag er dog hvorfor Regjeringen ventet i to måneder med å legge fram denne tiltakspakken. Da vi diskuterte dette i Stortinget i slutten av november i forbindelse med statsbudsjettet, hadde Fremskrittspartiet fremmet forslag på rundt 20 milliarder kr til forskjellige tiltak og økt styrking av det som Regjeringen selv mente var et godt budsjett. Da fikk vi høre at man ikke kunne gå for sånne typer styrkinger; det ville være store problemer forbundet med det. Og Regjeringen trengte tid, for det var svært usikre prognoser i november for hvordan dette ville slå ut. Regjeringen ville ha tid fram til slutten av januar for å håndtere krisen med denne tiltakspakken. Men også i dag sier jo finansministeren at det er stor usikkerhet knyttet til de prognosene som nå ligger i tiltakspakken. Så hvorfor ventet man da i to måneder med å komme med tiltakene? Nå skal disse tiltakene først gjennom i Stortinget, som tar en liten stund. Så skal man eventuelt få disse vedtakene ut til kommuner, til dem som skal sette i gang med å prosjektere, ting skal på anbud, og så skal det settes i gang – før man får økt sysselsettingseffekt.

Igjen viser Regjeringen at man er på etterskudd i en ganske alvorlig situasjon. Man kommer med tiltak som man kunne ha kommet med for to måneder siden. Det er ingen av disse tiltakene som man ikke da kunne ha diskutert og fremmet for Stortinget. Stortinget brukte syv uker på sin statsbudsjettbehandling fra budsjettet ble offentliggjort, og til vi hadde siste debatt i Stortinget. På de syv ukene kunne Regjeringen ha hostet opp disse tiltakene. Jeg håper at vi i den runden vi skal ha etterpå, kan få noenlunde klart svar på hvorfor det var så avgjørende viktig å vente. Jeg håper det eventuelt kommer flere pakker, hvis denne pakken ikke skulle virke. Denne pakken vil jo bli vedtatt, Regjeringen har flertall. Jeg hørte finansministeren si at man ønsket å komme tilbake med en del tiltak i revidert, men jeg håper også Regjeringen tar høyde for i tillegg å komme med den type tiltakspakke før revidert, hvis situasjonen viser at det faktisk er påkrevet.

Statsråd Kristin Halvorsen [11:38:46]: For det første har representanten Leirstein rett i at mange av de tiltakene som ligger i tiltakspakken på budsjettets utgiftsside, er forslag som jeg ser igjen noen av hos Fremskrittspartiet. De andre opposisjonspartiene har hatt mange av dem på sine lister. Jeg tror det kan bli bred enighet om de tiltakene som ligger der, slik at Stortinget raskt kan behandle og vedta pakken.

Så er det et par ting som representanten Leirstein ikke legger vekt på, bl.a. at vi har vedtatt et ekspansivt statsbudsjett for 2009. Det ligger 16 milliarder nye oljekroner i statsbudsjettet for 2009. Det er ingen som har klart å bruke opp dem på 26 dager. Det er tvert imot slik at det er masse planlegging, masse aktivitet i gang allerede ut fra den bevilgningen som er gjort. Og nå kommer vi med ytterligere tiltak. Så bildet av at vi er sent ute, med små tiltak, er helt

feil. Denne tiltakspakken viser at vi bruker de sterkeste virkemidlene i hele Europa i kampen mot arbeidsløsheten.

Så legger ikke representanten Leirstein vekt på den rentenedgangen vi har fått. Virkningen av en rentenedgang på 2,75 prosentpoeng er 20 milliarder kr i økt kjøpekraft for husholdningene. Det er mye mer enn noe skatteforslag kan bety – også mye mer enn noen av de skatteforslagene Fremskrittspartiet har fremmet, vil bety. I seg selv vil det være en kraftig stimulans for norsk økonomi. Men grunnen til at vi ikke har gått videre etter den veien, er at vi fra mange hold får analyser av personskatteletter som sier at i den usikre situasjonen som vi nå er i, vil mange flere spare mye mer enn tidligere. Det er ikke slik at man springer rett i butikken og bruker alle pengene, og dermed får man i gang aktivitet. Det er mye mer målrettet for å bekjempe arbeidsløsheten å sette i gang fornuftige tiltak som treffer dem som er arbeidsløse. Det er preget på denne pakken.

Ulf Leirstein (FrP) [11:40:53]: Nå tror jeg både finansministeren og jeg er enig i at det er fornuftig at folk opprettholder en viss form for forbruk. Før jul ønsket jo finansministeren at folk skulle handle betydelig.

Statsråd Kristin Halvorsen [11:41:04]: Det var VG som ønsket det!

Ulf Leirstein (FrP) [11:41:06]: Det var VG som ønsket det, ja, men jeg tror finansministeren var relativt enig i det. Da bør vi også være enige om at hvis folk skal opprettholde forbruket, eller kjøpe mer, bør man kanskje ha noe mer penger å kjøpe for. Og der kommer skattelettelsen inn. Men jeg konstaterer at vi er uenige på det punktet.

Jeg tror også det er bred enighet om mange av de tiltakene som ligger her, og jeg føler at finansministeren langt på vei på mange måter også innrømmer at det som kommer nå, er ting man for så vidt kunne ha vedtatt før.

Jeg hører man sier at de pengene som kom i statsbudsjettet nå i høst, har man ikke klart å bruke opp ennå. Men poenget med den type bevilgningsforslag og de vedtak som Stortinget fatter når det gjelder investeringer, er jo nettopp at disse tingene skal prosjekteres, de skal gå på anbud, og så skal de iverksettes. Jo tidligere den type investeringsvedtak kommer på plass i Stortinget, jo viktigere er det for å få sysselsettingseffekt for innværende år. Jeg registrerer at flere at de beløpene som er foreslått i denne tiltakspakken, også gjøres overførbare, slik at hvis man ikke får brukt opp pengene, vil noe av dette ha effekt først neste år.

Så til rentenedgangen. Fremskrittspartiet er i likhet med resten av Norge veldig glad for at Norges Bank satte styringsrenten kraftig ned for en liten tid tilbake. Hvis man leser begrunnelsen til Norges Bank, var det ikke det statsbudsjettet som Regjeringen fikk trumfet gjennom i Stortinget før jul. Bakgrunnen for rentenedsettelsen fra Norges Bank var den betydelige internasjonale finansuroen, med de betydelig negative innvirkningene dette har også for Norge. Det er begrunnelsen for at Norges Bank setter styringsrenten ned.

Jeg konstaterer nå at Regjeringen foreslår en oljepen-

gebruk som er i tråd med det Fremskrittspartiet foreslo i november. Da var kanskje ikke Fremskrittspartiets budsjettforslag så veldig uansvarlig allikevel.

Jan Tore Sanner (H) [11:43:07]: Finansministerens tale var preget av et helt nødvendig alvor. Det er dramatisk når nesten 100 000 mennesker kan miste jobben. Folk må forvente at vi som politikere bruker all vår arbeidskraft på å trygge jobbene. Det er behov for samarbeid og pragmatisme og ikke spill og dogmatisme. Vi må finne de gode løsningene som kan skape trygghet for dem som er i ferd med å miste jobben, og ny optimisme hos dem som skaper arbeidsplasser.

Det er viktig å huske på at vår velferd er avhengig av sterke og lønnsomme bedrifter. Krisen vi nå er inne i, rammer ansatte i privat sektor. Små og store bedrifter innenfor handel og service, bygg og anlegg og industri er utsatt. Mange bedrifter står også svakere i møte med krisen, fordi vi har en regjering som holdt på pauseknappen i næringspolitikken, og som har økt skattene for bedriftene i hvert eneste budsjett – også for 2009. Derfor må virkemidlene nå rettes inn mot privat sektor.

Det er viktig at vi har to tanker i hodet samtidig. Det er viktig at tiltakene demper veksten i arbeidsledigheten. Derfor er det helt riktig å satse på bygg og anlegg, pusse opp skoler, pusse opp og vedlikeholde andre offentlige bygninger, bygge flere veier, legge mer jernbane. Men vi må også sørge for at tiltakene gjør at vi kommer styrket ut av krisen, at bedriftene blir mer konkurransedyktige og mer robuste. Derfor er det riktig og nødvendig å satse på kunnskap og miljøtiltak og å senke skattene.

Sammen med Kristelig Folkeparti og Venstre la Høyre for en drøy uke siden frem tiltak for å trygge arbeidsplassene og styrke bedriftene. Mange av de tiltakene som Regjeringen har presentert i dag, er gode, og de vil få bred støtte i Stortinget. Jeg er glad for at Regjeringen har lyttet til mange av de innspillene som kom fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre og fra andre partier og grupperinger.

Men når Regjeringen varsler full krise, holder det ikke å legge frem en halv pakke. Når Regjeringen velger ikke å bruke hele verktøykassen, må det skyldes at man på Soria Moria bandt seg til at man skulle holde skattene på 2004-nivå. Jeg synes det fremstår som ganske meningsløst i den krisen vi nå er oppe i.

Høyre er opptatt av at vi må få en tiltakspakke som er balansert. Det er viktig at vi nå tenker på de mange som er urolige og utrygge med tanke på å miste jobben. Derfor er det helt riktig og nødvendig å bedre permitteringsreglene. Det var et forslag Høyre tok opp før jul, og jeg er glad for at det nå iverksettes. Samtidig bør det iverksettes enda bedre tiltak for å sørge for mer bedriftsintern opplæring. Vi må bruke den perioden vi nå er inne i, til å sørge for at de som er i ferd med å miste jobben sin, og som blir permittert, får mulighet til omskolering og å styrke sin kompetanse, slik at vi kommer mer konkurransedyktig ut av krisen.

Vi savner derfor noen tiltak i pakken. Mye av den vil som sagt få Høyres støtte, men vi savner tiltak som kan dempe fallet i etterspørselen til husholdningene. Jeg tror

også vi må være innstilt på at vi må jobbe oss ut av krisen. Da bør vi også gjøre det mer lønnsomt å jobbe. Da tenker jeg særlig på tiltak som kan senke skattene for dem med lave og helt vanlige lønnsinntekter. Og så er det viktig å huske på at det ikke bare er bygg- og anleggssektoren som rammes av denne krisen. Jeg ser at Regjeringen foreslår mange tiltak som den også ellers er for. Det har jeg stor forståelse for at Regjeringen gjør, fordi den har det synet den har når det gjelder prioriteringer. Men samtidig er det bedrifter langs kysten vår, innenfor industri og verftsindustri, innenfor handel og service, som vi vet kommer til å bli rammet av denne krisen. Der savner vi konkrete tiltak.

La meg avslutte med å si at Høyre er innstilt på samarbeid. Vi ser at det er mange gode tiltak, og vi bidrar gjerne til at denne pakken kan bli enda bedre, slik at vi både kan trygge jobbene og skape mer optimisme i små og store bedrifter.

Statsråd Kristin Halvorsen [11:48:14]: Jeg takker for en i utgangspunktet konstruktiv tone fra representanten Sanner. Det er helt riktig, det ligger mange tiltak i denne pakken som det vil være bred enighet om i Stortinget. Jeg tror de ulike vurderingene først og fremst kommer til å dreie seg om skatt.

De forslagene som jeg har fremmet for Regjeringen, er de forslagene vi nå fremmer for Stortinget. Jeg er veldig godt fornøyd med det konjunkturpreget vi gjør, som jeg også ser at Norsk Industri har foreslått, og mener at det i veldig stor grad vil treffe de bedriftene som har livets rett, som kan leve når krisen er over, som hadde overskudd i 2006 og 2007, men som nå kan gå på en betydelig smell. Det er om å gjøre å få dem til å klare seg over dette.

Vi har vurdert mange andre skattetilbud. En del av vurderingene våre har vi tatt med i proposisjonen, for vi regner med at debatten om dem kommer til å være betydelig. Jeg vil anbefale opposisjonen å se på vårt forslag til konjunkturskattelette til erstatning for sitt eget, fordi opposisjonens forslag bare vil komme bedrifter som går med overskudd, til gode. Hvis de bruker samme proveny, altså drøyt 3 milliarder kr, vil det gjelde ca. 4 pst. av overskuddene. Så det er et mindre treffsikkert forslag enn vårt.

Vi har vurdert skattelette for privat sektor. Vi har avvist det i denne omgang, ikke av prinsipielle eller ideologiske grunner, men fordi vi mener at direkte tiltak overfor bygg, anlegg – alle disse områdene – er mye mer effektivt også for næringslivet. For det er jo næringslivet som skal bygge og vedlikeholde rundt omkring i kommunene. Det er jo oppdrag til store og små entreprenører rundt omkring i hele landet. Næringslivet har også vært veldig opptatt av at vi skal få gode veier og god framkommelighet.

Det er en veldig god næringspakke gjennom det hele – i tillegg til tiltakene direkte rettet mot arbeidsmarkedet – Innovasjon Norge, alt dette som kan hjelpe enkeltpersoner og enkeltbedrifter tilstrekkelig.

Jan Tore Sanner (H) [11:50:27]: Tiltak som kan bidra til å dempe veksten i arbeidsledigheten, særlig innenfor bygg og anlegg og når det gjelder veibygging og jernbane, er bra. Men vi må også se på krisen som et vendepunkt

hvor vi hever blikket og ser på tiltak som kan bidra til at vi får flere lønnsomme og sterke bedrifter. Da mener jeg at det er helt nødvendig å satse på kunnskap og å satse på miljøtiltak. Der håper jeg vi kan ha et samarbeid også med Regjeringen for å iverksette tiltak som gjør at vi kan løse både finanskrisen og miljøkrisen. Vi må ha to tanker i hodet samtidig. Det vil også bidra til at bedriftene er mer lønnsomme og sterkere når vi kommer ut av krisen.

La meg ta de to eksemplene som statsråden var enig i. Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre la frem et forslag som vil kunne bidra til at flere bedrifter kan beholde overskuddet sitt fra 2008 inn i 2009. Jeg registrerer at Regjeringen har lagt frem et eget forslag. Vi vil være åpne for å se på om Regjeringens forslag er godt nok, og vi håper at vi kan samarbeide for å få et enda bedre forslag som kan hjelpe flere bedrifter.

Så har Regjeringen foreslått å øke tilskuddet til lærlinger. Hvorfor kunne man ikke heller bare foreslått å fjerne hele arbeidsgiveravgiften for lærlinger? Vi vet at mange bedrifter nå varsler at de vil ta inn færre lærlinger i 2009. Hvis bedriftene tar inn færre lærlinger, rammer det hele yrkesopplæringen i Norge. I stedet for bare å gi litt mer i tilskudd, kunne vi fjernet hele arbeidsgiveravgiften for lærlinger. Det ville kunne ha gjort det billigere å beholde lærlingene og kanskje mer fristende for bedriftene å ta inn flere lærlinger. Det er et konkret forslag som dreier seg om en skatte- og avgiftslettelse som vil kunne trygge jobber og også bidra til å styrke yrkesopplæringen i Norge.

Magnar Lund Berge (SV) [11:52:46]: Finansminister Kristin Halvorsen har i dag lagt fram en omfattende tiltakspakke for å begrense den veksten i arbeidsledighet som er spådd, og som vi allerede har sett begynnelsen på. Pakken inneholder nye tiltak for å skape arbeidsplasser for til sammen 20 milliarder kr. Dette skjer 26 dager etter at det ordinære budsjettet for 2009 har begynt å virke. Dette er kraftfullt – uavhengig av om man sammenligner med hvordan vi har håndtert tilsvarende kriser i Norge tidligere, eller om man sammenligner med hvordan andre land håndterer denne krisen.

Jeg er også glad for at vi denne gangen – både gjennom dagens pakke og gjennom det allerede vedtatte budsjettet for 2009 – er tidligere ute med å bruke budsjettene for å bekjempe arbeidsledighet enn vi har vært i tidligere kriser. Dette er et svært tydelig signal. Den rød-grønne regjeringen skal gjøre det den kan for å bekjempe økningen i arbeidsledighet. For arbeidsledighet er en ulykke for den som rammes av det. Økonomiske problemer er en åpenbar konsekvens. Like viktig er at man ofte føler at man ikke bidrar i familien og i samfunnet, og at man ofte mister sitt sosiale nettverk. Derfor er bekjempelse av arbeidsledighet det aller viktigste for SV i dagens situasjon.

Men vi må også spørre oss hvorfor vi har havnet i denne situasjonen. Det er sjelden sjarmerende å skylde på andre, men når det gjelder den internasjonale finanskrisen, er det liten tvil om at Norge i liten grad har skyld i de problemene vi nå opplever.

Finanskrisen viser med all ønskelig tydelighet hva som

skjer når man lar grådighet få fritt spillerom. Det er nå allment akseptert at finanskrisen hovedsakelig skyldes manglende begrensninger på utlån fra amerikanske finansinstitusjoner, kombinert med en uansvarlig pengepolitikk som gav svært lav rente i en lang periode. Et eksempel: De amerikanske investeringsbankene kunne tidligere låne ut maksimalt tolv ganger egenkapitalen. Denne begrensningen ble fjernet i april 2004. Da Lehman Brothers gikk konkurs i september i fjor, hadde de lånt ut mellom 30 og 40 ganger egenkapitalen.

Utlån fra banker og finansinstitusjoner som om det aldri skulle komme nedgangstider, skapte bobler innenfor boligmarkedet og aksjemarkedet som har ført til en av tidenes mest alvorlige finanskriser internasjonalt. Og finansministeren refererte tidligere i dag til Stiglitz, som sier at det koker til slutt bare ned til én årsak: Troen på at markedene er selvregulerende, og at myndighetenes rolle må minimaliseres.

Erfaringene hittil fra finanskrisen viser nettopp at i land der man i fellesskap håndterer risiko knyttet til den økonomiske utviklingen, blir konsekvensene av en slik krise minst for innbyggerne.

I USA tar nå foreldre barna sine ut av skolen de har gått på, fordi de ikke lenger har råd til å betale skolepenger. Eldre mennesker må utsette pensjoneringen fordi pensjonssparingen deres på kort tid har blitt halvert i verdi. Helseforsikringen er ofte knyttet til jobben. Mister du jobben, mister du også helseforsikringen.

I Norge sikrer vi at alle får tilgang til vesentlige velferdstjenester gjennom et trygdesystem der pensjonen ikke reduseres selv om aksjemarkedet faller, gjennom gratis offentlig skole for alle barn uavhengig av foreldrenes inntekt og gjennom et offentlig helsevesen med relativt små egenandeler.

Dagens tiltakspakke er beregnet å redusere arbeidsledigheten med 15 000 personer. Det betyr at mange mennesker får en mer meningsfull hverdag og slipper problemer som arbeidsledigheten ofte skaper. Og det er et viktig poeng å understreke: Tiltakene som nå settes i gang på mange områder i det norske samfunnet, er ikke meningsløst nødsarbeid.

Tiltakspakken har en tydelig grønn profil. Vi tredobler tilskuddet til fornybar energi og energieffektivisering gjennom Enova. Det gir penger til bedre isolering og smartere energiløsninger i bygg. Vi får en industri som bruker mindre energi. Det er både bra for klimaet og lønnsomt for bedriftene. Det blir flere vindmøller og mer fjernvarme basert på fornybar energi.

La meg komme med en advarsel: Det blir mye hamring og malingslukt på skoler, barnehager og sykehjem i 2009. Vi oppretter et øremerket vedlikeholdstilskudd på 4 milliarder kr til kommuner og fylkeskommuner. Rammen for skoler og svømmebasseng økes fra 2 til 3 milliarder kr. Vi setter av penger til bygging av 1 500 nye sykehjemsplasser og omsorgsboliger. Det vil gi gode oppdrag til mange håndverkere rundt om i hele Norge. Selv om det blir litt ubehag knyttet til støy, støv og lukt, er jeg sikker på at brukerne vil sette stor pris på denne aktiviteten.

Vi gir flere innvandrere en ny sjanse i arbeidslivet. Vi

øker permisjonsperioden fra 30 til 42 uker, mens antall dager arbeidsgiveren skal betale lønn til de permitterte, reduseres fra ti til fem. Vi øker også lærlingtilskuddet.

Avslutningsvis vil jeg få understreke at det er stor usikkerhet knyttet til hva som vil skje de nærmeste månedene. Dagens tiltakspakke er tilpasset dagens situasjon. SV og Regjeringen vil følge utviklingen nøye og komme med flere tiltak dersom utviklingen skulle tilsi at det er nødvendig.

Hans Olav Syversen (KrF) [11:58:09]: Først vil jeg skru klokka litt tilbake og si meg helt enig i den påpekingen presidenten hadde om det personlige ansvar. Det deler jeg fullt ut. Så skal jeg også nevne at representanten Bjørg Tørresdal var den siste representanten – så har jeg gjort opp mine synder sånn noenlunde, tror jeg.

Men fokus i dag har vel vært et litt annet sted, nemlig på den tiltakspakken som Regjeringen nå har presentert. Det var en nøktern beskrivelse som finansministeren gav, og det var et tall som slo meg. Hun sa at tiltakspakken vil innebære at 15 000 flere vil få arbeid enn om man ikke hadde hatt noen tiltakspakke. Samtidig fikk vi på nyhetene i dag høre at Navs tall for økt arbeidsledighet i januar – på én måned – er nærmere 15 000. Det sier ganske mye om den dramatiske situasjonen vi er i. Det viser også at en tiltakspakke fra Regjeringen ikke kan bevilge oss ut av en ganske vanskelig situasjon, som jeg tror ingen regjering kan nullstille fullt ut, selv om vi i Norge er heldigere stilt enn mange andre.

Det betyr også at vi fra Kristelig Folkepartis side er åpne for at det er nødvendig med flere pakker. For er det noe som virkelig er sløseri med ressurser, er det at vi har mange ledige hender som kunne ha vært brukt på en helt annen og bedre måte.

Samtidig er det klart at det framlagte dokumentet innebærer en total revisjon av de tallene som nasjonalbudsjettet gav uttrykk for for kort tid tilbake, og der Regjeringen ble kritisert for – jeg vil si med rette – å være for passiv i den situasjonen man allerede da så.

Man må vel kunne si at Regjeringen i en viss tidsperiode har undervurdert effekten av den internasjonale krisen som slo innover også Norge. Forklaringen på at man ikke gjorde noe mer med realøkonomien, var at man ønsket å sikre at renten gikk ned. Jeg har ikke hørt den forklaringen i dag. Det tror jeg i grunnen er en klok erkjennelse.

Fra Kristelig Folkepartis side er det mye i det framlagte forslaget vi kan støtte. Vi hadde mye av dette i vår tiltakspakke, som vi fremmet i forbindelse med ordinært budsjett – satsing på vei, jernbane, sykkelveier, rehabilitering av bygg, vedlikehold osv. Vi ser nå, og det støtter vi fullt ut, at man går inn med ekstraordinære tilskudd for å øke antall sykehjemsplasser. Vi foreslo 3 000. Regjeringen foreslår 1 500, men vi støtter selvsagt ethvert tiltak i så måte.

Vi merker oss også at Regjeringen kommer næringslivet noe i møte når det gjelder skatt. Kristelig Folkeparti, Høyre og Venstre hadde et eget forslag som ble presentert for Regjeringen. Vi vil gjerne se hvordan dette kan slå ut i fellesskap, slik at vi sikrer at bedrifter som gikk godt i

2008, men som kanskje ikke vil gjøre det i 2009 og 2010, ikke kommer uheldig ut likviditetsmessig. Vi merker oss også visse forbedringer på SkatteFUNN.

Jeg gir honnør til Regjeringen for at man går inn med såpass mange kroner for å sikre sivile stillinger i politiet, slik at politimenn og -kvinner kan gjøre det de egentlig er utdannet for.

Men vi skulle gjerne sett en annen offensiv på miljø-siden. Jeg kan faktisk ikke se at det ligger inne noe som helst når det gjelder skatt og avgift, for å fremme miljørettet teknologi, miljørettede biler osv. Det ligger ikke inne økte avskrivingssatser som skal sikre investeringer med påviselig klimateffekt. Vi kan ikke se at SkatteFUNN brukes for å sikre mer miljøteknologi. Vi kan heller ikke se at det stimuleres til raskere overgang til miljøvennlige biler. Her vil vi gjerne utfordre Regjeringen og håper at det er mulig med et samarbeid i Stortinget før pakken endelig vedtas. Det er vi fra Kristelig Folkepartis side beredt til.

Statsråd Kristin Halvorsen [12:03:10]: Det er pengepolitikken og rentenedgangen som er førstelinjeforsvaret i en krise som den vi har nå. Det har vært veldig viktig å kunne følge den rentenedgangen som er rundt oss. En rentereduksjon på 2,75 prosentpoeng har veldig kraftig effekt. Så jeg har alle mine ord fra i høst i behold: Det var viktig å skape det rommet som gjorde at renten kunne gå ned.

Så synes jeg kanskje at representanten Syversen er litt høy og mørk med tanke på hva de faktisk selv la fram i forbindelse med statsbudsjettet for 2009. Det var 4–5 milliarder kr utover de 16 milliardene som Regjeringen hadde foreslått. Nå kommer vi med 27 milliarder kr i en ekstra tiltakspakke. Men jeg tror egentlig ikke at tiden er slik at vi skal småkjekle om dette.

Vi legger fram en kraftfull pakke for å bekjempe arbeidsløsheten. Vi er mye tidligere ute enn de fleste land rundt oss, tross alt, med mindre utfordringer når det gjelder arbeidsløsheten. Men den store utfordringen vi kommer til å ha, er det representanten Syversen startet med: Selv om vi nå legger fram den kraftigste pakken, der den direkte effekten er anslått til 15 000 nye arbeidsplasser – arbeidsplasser som ellers ikke ville vært der – så kan ikke det fallet i etterspørsel som norsk næringsliv står overfor, kompenseres gjennom disse tiltakene. Derfor er det så viktig at pakken er så sterk på tiltak overfor næringslivet når det gjelder omstilling og kunnskap. Det er en veldig klar miljø- og kunnskapsprofil på de tiltakene som ligger der. Jeg mener ikke at det kan være noe prinsipp for opposisjonen heller at det er skattestimulanser som skal til for å få miljøinvesteringer på plass. Det er kraftfulle tiltak på miljø-siden, mange viktige oppfølginger av det som ligger i klimaforliket, nettopp fordi vi vet at en stor del av den omstillingen som vi som samfunn må gjennom, og som næringslivet må gjennom, handler om å ta klimautfordringen på alvor.

Hans Olav Syversen (KrF) [12:05:24]: Jeg har ikke noe behov for å småkjekle. Men jeg synes kanskje at man også fra Regjeringens side bør ha anledning til å se litt i

bakspeilet på hva man egentlig sa, og hvordan man karakteriserte forslag fra andre partier da de kom på et tidspunkt som tydeligvis ikke passet Regjeringen. Jeg holder faktisk fast på at forklaringen på at man ikke gjorde mer i ordinært budsjett, nemlig at det ville hindre en rentenedgang, ikke holder lenger, når vi ser hvordan situasjonen utviklet seg fra budsjettet ble lagt fram og framover.

Det er ikke ofte at vi fra Kristelig Folkepartis side går utover Regjeringens forslag når det gjelder økt bruk av oljepenger. Men i den situasjonen vi var i, mente vi at det var rett for å hindre at flere enn absolutt nødvendig skulle bli arbeidsledige. Det er en målsetting jeg tror og håper vi kan dele med Regjeringen.

Når det gjelder samarbeidet framover, er vi veldig åpne for å gå inn i det arbeidet som Stortinget nå skal gjøre med å behandle denne pakken, sørge for at effektene blir så gode som mulig, og at vi bruker denne muligheten til også å fremme miljørettet atferd, sikre nye bedrifter, sikre at rehabilitering skjer, på en slik måte at det også gagnar miljøet. Det er jeg helt sikker på at mange vil være enig med oss i. Vi skal bidra til at tiden som går med her i Stortinget til å behandle denne pakken, blir så kort som mulig, slik at effekten kan komme så raskt som mulig. Som jeg sa: Arbeidsledighet er sløsing med ressurser, og vi ønsker virkelig å bidra til å hindre at ledigheten øker mer enn nødvendig og befester seg på et høyt nivå.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [12:07:39]: Vi er inne i en politisk svært krevende tid når det gjelder å gi folk trygghet i hverdagen. Dagens finanspolitiske tiltakspakke målretter tiltak som vil motvirke den internasjonale finanskrisas virkninger på norske arbeidsplasser. Regjeringa kombinerer målrettede tiltak for økt vedlikehold og nødvendige omstillinger i næringslivet for å sikre norske arbeidsplasser framover. En kraftfull satsing på økt vedlikehold innenfor kommunesektoren og modernisering av samferdselssektoren sammen med energieffektivisering særpreger denne tiltakspakka.

Den internasjonale finanskrisa har flere faser, og det medfører behov for flere ulike tiltak fra myndighetene. Det første myndighetene gjorde i fjor høst, var å sikre bankene likviditet og sikre Eksportfinans slik at disse kunne ivareta sine gjøremål. Større usikkerhet om den økonomiske utviklingen sammen med ytterligere fall i etterspørselen etter varer og tjenester både nasjonalt og internasjonalt får nødvendigvis negative konsekvenser for norske arbeidsplasser. Stor arbeidsledighet og lavere inntekter for privatpersoner kan gi sosial uro i flere land. Baltikum er spesielt utsatt. De aller fattigste landene vil også i større grad merke den stadig mer faretruende dårlige matvaresikkerhetssituasjonen. Nasjonalstatenes ansvar for å sikre innbyggerne trygghet kommer nå tydelig fram. Tap av arbeidsplasser er svært krevende. Aktiviteten stimuleres av tiltakspakka på prioriterte områder for å fremme omstilling.

Samtidig er vi i en situasjon der vekstbankenes soliditet er for dårlig sammenliknet med markedets krav til egenkapital i bankene. Dette vil redusere bankenes utlånsvolum kraftig om ikke tiltak settes inn.

Regjeringa satser ikke på generelle skattelettelser til privatpersoner. Slike skattelettelser er lite målrettede og passer aller best for dem som tjener bra. Derfor setter Regjeringa inn målrettede tiltak også gjennom styrking av lærlingordningen, flere tiltaksplasser under Nav og gunstigere permitteringsregler for arbeidsgiver. Dette gjør vi for å lette situasjonen for dem som blir arbeidsledige og trenger ny jobb i en ny bransje. Samtidig vil Senterpartiet understreke behovet for kraftfullt å videreføre arbeidet for å sikre de svake på arbeidsmarkedet en plass og inntekt gjennom sin arbeidsevne. Kvalifiseringsprogrammet må gjennomføres fullt ut.

Det er tid for grundig refleksjon over hvorfor internasjonalt finansvesen kunne utvikle seg så risikofylt. Mange flere enn Greenspan i USA vil måtte erkjenne at en gjorde store feil. Det er tid for forandring. Mange ser etter lederskap. For Senterpartiet er kjernen i politikken nå å utvikle politisk lederskap basert på den beste nye innsikt i og kunnskap om den internasjonale økonomiske situasjonen vi er inne i, og hva som vil skje framover i det internasjonale finansmarkedet, med tilhørende konsekvenser for realøkonomien og ikke minst for de sosiale forhold for den svakeste delen av befolkningen. Den kompakte majoritet av økonomiske eksperter har de siste 20 år vist liten interesse for å lytte til alternative økonomiske synspunkter. Dette har resultert i en offentlig debattkultur hvor mye går ut på å sitte stille i båten, istedenfor å drøfte alternativ kursutvikling både internasjonalt og nasjonalt. Dagens internasjonale sikkerhets- og stabiliseringsmekanismer har feilet. Vi er nå presset til å tenke nytt. Derfor må vi nå søke råd hos internasjonale og nasjonale økonomer med alternative ideer og annerledes perspektiv.

Vi trenger å utvikle ny politikk for å møte internasjonale eksistensielle utfordringer knyttet til satsing på fornybar energi – istedenfor stadig større forbruk av lagerenergi – samt styrking av verdens matvareberedskap i en mer økologisk retning, slik at matvareproduksjonen kan løftes i alle land. Vi trenger derfor ikke sterkere dose av gammel medisin. Nå trengs nye internasjonale økonomiske kjøreregler, en mer aktiv stat og flere langsiktige kapitalister, slik Birkeland og Eyde i sin tid var. Vi står foran en viktig og nødvendig debatt om hva vi vil med Norge og Norges rolle internasjonalt. Det norske storting har muligheter som få andre demokratier. Tiltakspakka er et nødvendig bidrag.

Lars Sponheim (V) [12:12:49]: Hvis det kan være en trøst for finansministeren, vil jeg gi uttrykk for at jeg ikke ser behov for – slik forrige taler gav uttrykk for – å bytte ut Finansdepartementet og deres store kunnskap. Jeg tror vi bør bruke all deres kunnskap til å gå løs på de utfordringer vi står overfor.

Jeg er veldig glad for at finansministeren i sin tale i dag – og i de papirer som er overlevert Stortinget i dag – har gitt oss et felles og reelt grunnlag for å ta tak i de store spørsmål. Vi står foran fall i bruttonasjonalproduktet i løpet av dette året, det sier finansministeren i klare tall nå – vi har hatt mistanke om det en stund. Og vi står foran litt skremmende tall for arbeidsledighet, fordi det, som finansministeren sa, bak gjennomsnittstall lurer seg

en fart gjennom året som fort kan bli enda sterkere enn det det her blir gitt uttrykk for.

Jeg synes allikevel at begrepene vi bruker, er ganske viktige med hensyn til å møte de utfordringene vi står overfor. For de aller fleste av oss er det ikke krise – det er usikre tider. For en god del av oss er det dårlige tider. Og for noen, spesielt bedrifter, kanskje i spesielle lokalsamfunn, er det krise. Derfor er det viktig at vi doserer tiltak og møter utfordringene så å si etter disse begrepene, tror jeg.

Så står vi kanskje – og det er vel noe et samlet politisk miljø vil møte litt de neste dagene – overfor en forventningskrise. Det er som – om jeg skal få bruke et bilde – når du bærer inn en kasse drops i en barnehage, setter den midt på gulvet, åpner lokket og sier: ett drops til hver, og når alle har fått sugd på det, bærer du hele kassen ut igjen. Jeg er redd det er mange som griner. Jeg er redd det er litt den situasjonen politikken kan komme i nå, fordi en har invitert så mange til å løse alle sine problemer i livet, i gode og dårlige tider, gjennom denne krisepakken. Da blir det viktig å adressere det som er de reelle krisene som pakken bør bidra til å løse, og som for meg er knyttet mye til bedriftene.

La meg si med én gang: Tiltak som det har blitt referert til – 16,7 milliarder kr i nye, friske penger over statsbudsjettet til gode formål – tror jeg at jeg tør si at jeg i hovedsak støtter. Det er noe med at når man inviterer et samlet Norge – offentlige etater, kommuner – til å komme med gode forslag, og de kommer med forslag på 100–150 milliarder kr, og en er i stand til å ta ut 10–15 pst. av dem, er det klart at det er gode forslag. Når samferdselsministeren sier at *de* ti svillene er dårlige og må byttes ut, er det ingen gitt i denne sal å mene at det er ti andre sviller som burde vært byttet ut. Det er samferdselsministerens privilegium – vær så god, hun har full støtte for det!

Det har vært invitert til en nasjonal dugnad og prosess. Jeg synes at når det gjelder det som vi i Venstre, sammen med våre samarbeidspartnere i opposisjon, og et sett av alle andre organisasjoner har bidratt med, har vi møtt en lydhør regjering. Det har vært en all right prosess. Statsministeren har etter mitt skjønn dekning for å kalle det en nasjonal dugnad. Vi har alle fått lov til å bidra, og vi ser spor av det vi har bidratt med, selv om det er mye alminnelig fellesgods i mye av den tankegangen som ligger der. Vi er heldigvis ett land.

Jeg vil også si at det er mye bra på den grønne siden. Jeg tror nesten det meste som gjøres der, er bra. Det kunne vært ting en gjerne skulle sett mer av, f.eks. å stimulere alternativ energi med andre virkemidler enn bare bevilgninger, slik klimaforliket etterlyste ganske sterkt når det gjelder tilsvarende ordninger til f.eks. grønne sertifikater, men det kan vi også komme tilbake til.

Jeg skal bruke det siste halvannet minutt på det jeg mener er ikke treffer godt nok, og som i alle fall jeg vil invitere til å arbeide videre med. Det er innenfor de bedriftene som virkelig trenger skattestimulans i denne situasjonen.

Regjeringen gjør en del bra. Den utvider SkatteFUNN-ordningen – i motsetning til alt de har gjort i de over tre

årene som har gått, og det går i rett retning – det er bra. Regjeringen har laget en ordning for å styrke bedrifter som går i underskudd, ved å føre underskuddet mot tidligere overskudd. Det er en viss parallell til det som ble foreslått av oss i opposisjon, men ikke helt det samme. Her er vi borti litt av problemene, etter mitt skjønn.

Hvilke bedrifter er de store vinnerne i Regjeringens skattepakke? Jo, det er f.eks. – jeg er veldig for småbedrifter – en liten bedrift med 10–15 ansatte, gjerne i anleggsbransjen, som har en omsetning på 20 mill. kr, som hadde underskudd i 2008, som har mulighet til å avregne det underskuddet mot et overskudd i 2007, og som samtidig kan få nye markeder og gode tider gjennom Regjeringens utgiftsbudsjett. Det er de bedriftene som er vinnerne.

Men det er ikke skapt vinnere av de store eksportbedriftene som har 100 ansatte eller flere, som har markedene sine langt vekk, og som har en maksimal skattefordel i 2009 på 1,4 mill. kr – altså en omsetning på omtrent ett årsverk dersom en gikk med underskudd i 2008. Broen mellom det gode 2008-året og det dårlige 2009-året er ikke bygd i det som er lagt fram her. Det håper jeg det er mulig å bevege Regjeringen til å gjøre i den prosessen Stortinget nå skal gå inn i.

Statsråd Kristin Halvorsen [12:18:07]: Jeg takker representanten Lars Sponheim for en konstruktiv tone, for det er krevende tider. Han har helt rett i understrekningen av – og det er veldig viktig at vi gjentar det hele tiden – at for de fleste av oss vil 2009 bli et supert år: Vi får reallønnsvekst, og vi får virkningen av rentenedgang.

Det er ingen grunn til at det store flertallet i Norge skulle være den viktigste målgruppen når vi vurderer tiltak over statsbudsjettet. Det er de som nå er usikre på om de mister jobben, som møter permitteringsvarsler eller som frykter for permitteringsvarsler, og det er de som faktisk mister jobben, som må være hovedmålgruppen når vi legger fram en tiltakspakke. Det er også dem vi har rettet våre tiltak inn mot. Det er derfor det er så mange direkte tiltak over statsbudsjettet, fordi vi mener at de er de mest målrettede i forhold til de utfordringene vi har.

Det vil være gode tiltak for næringslivet over hele fjøla. Men det er en veldig offensiv tiltakspakke. Hvis vi ser summen av forslagene for å styrke Næringsdepartementets budsjett, Kunnskapsdepartementets budsjett og Arbeids- og inkluderingsdepartementets budsjett, så vil det være muligheter der for det.

Jeg oppfatter at opposisjonen har tenkt i samme baner som oss for å finne et grep som er treffsikkert når det gjelder den konjunktursituasjonen som mange bedrifter nå kommer til å slite med. Jeg vil oppfordre Lars Sponheim til å gå grundig inn i det forslaget som vi nå har lagt fram. Han har helt rett i at det er målrettet i forhold til mindre bedrifter, men hvis vi tar utgangspunkt i – riktignok veldig usikre – 2006-tall, er det altså 95 pst. av dem som går med underskudd. Så jeg mener at det er et godt grep med hensyn til dem som gikk med overskudd, som nå går med underskudd, men som har mulighet for å komme seg over kneika. Det er penger som de uansett vil ha rett til i framtiden. Det er også et grep som styrker egenkapitalen

i bedriftene, i motsetning til den skissen som jeg har sett fra opposisjonen, som ikke vil gjøre det, og det er et grep som når de bedriftene som går med underskudd, mens opposisjonens forslag når dem som går med overskudd.

Lars Sponheim (V) [12:20:21]: Først: Jeg liker ikke å snakke mye om meg selv i en sammenheng som dette, men siden det er snakk om økonomi, og jeg må si at jeg har greie på penger, og prøver å ivareta mine personlige lodd ganske godt, får jeg si: Ja, for en velfødd 50-åring som har kommet på plussiden med formuesskatt, blir 2009 et godt år, og jeg hadde levd med dårligere år enn det.

Det som gleder meg mer – for jeg må innrømme at jeg har brukt mye tid på å bekymre meg for mine barn som har kjøpt seg bolig i det siste, og som har levd lenge med en økende rente – er at det blir et all right år også for barna våre. Det trodde jeg kanskje ikke for et halvt år siden. Siden mange er i den situasjon, tror jeg mitt personlige vitnesbyrd favner ganske mange. Barna våre har fått det bedre på grunn av fallende rente på boliglån den siste tiden. Det tror jeg mange skal glede seg over, også vi i foreldregenerasjonen.

Så til dette med bedriftene. Jeg har brukt den tiden jeg har hatt – en times tid – og prøvd å sette meg inn i denne skattepakken, og det er ingen tvil om at den treffer mange. Hvis en bedrift er så liten at 1,4 mill. kr i økt likviditet i 2009 er viktig – og det gjelder veldig mange – og bedriften hadde underskudd i 2008, som er en forutsetning, er det klart at det betyr en likviditetstilførsel. For bedrifter med opp til 15–20 ansatte, og som gikk med underskudd i 2008, er dette bra.

Men ifølge de rapportene vi nå får når det gjelder bedrifter som står overfor dramatiske endringer, der man sitter i styrerom og lager budsjetter, lager prognoser for sysselsetting og ekstremt fallende salgsinntekter, bedrifter som gjorde det bra i 2008, treffer ikke denne pakken disse. Det hadde en alternativ måte å gjøre det på gjort. Det underer meg hvis dette er Norsk Industris pakke, om de har vært helt våkne når det gjelder å se på alle konsekvenser av det. Her inviterer jeg finansministeren til å være med på å gjøre noe som er all right, faktisk ganske bra, til å bli enda bedre der hvor massearbeidsledigheten kan slå inn i mange lokalsamfunn. Hjørnesteinsbedrifter lever av eksportmarkeder som ikke treffes godt nok av denne. Dette er en invitasjon og ikke først og fremst en kritikk.

Presidenten: Da får statsråd Kristin Halvorsen avslutte.

Statsråd Kristin Halvorsen [12:22:45]: Regjeringen har behandlet den situasjonen som vi nå er i, og fremmer et forslag for Stortinget om en tiltakspakke som vi mener er godt balansert. Det er godt at opposisjonen ser at mange av de forslagene som de har tatt opp i dialog med oss, er ivaretatt, og det er riktig, som mange har vært inne på, at når vi diskuterer hvilke tiltak vi mener det er fornuftig å gjennomføre for å bekjempe virkningen av finanskrisen i Norge, vil det være mye felles gods. Det betyr at mange av forslage-

ne kommer det til å være bred enighet om i Stortinget.

Det er ingen som har kritisert størrelsen på pakken – det er mulig at opposisjonen trenger litt mer tid på dette, men det er ingen som fra Stortingets talerstol først og fremst har hatt som kritikk at den er for liten. Det er jo et veldig offensivt grep når vi ser på landene rundt oss. Det er ingen som tar så store grep som oss, hvis vi også måler grepet i forhold til hva slags utfordring man har på arbeidsmarkedet, og hvilke virkninger finanskrisen har på norsk økonomi. Og – og det er viktig – vi kommer tidlig, mye tidligere enn andre. Det hersker tydeligvis noen myter her om at mange andre land har vært så tidlig ute; det er feil. Hvis vi ser på det EU i gjennomsnitt har vedtatt av budsjettstimulanser for 2009, sammen med det de har varslet for 2009, er det 1,1 pst. av BNP mot våre 2,3 – og så er de anbefalt å gå opp til 1,5. Så vi kommer altså tidlig, vi kommer mye mer kraftfullt enn landene rundt oss, vi kommer med godt gjennomarbeidede prosjekter som vi vet vi kan komme raskt i gang med, vi kommer med en klar grønn profil, og vi løser viktige oppgaver som vi gjerne vil løse for framtiden. Likevel må vi regne med at arbeidsløsheten kommer til å øke i 2009.

Vi har balansert pakken godt. Vi er selvfølgelig åpne for justeringer i Stortinget, vi ønsker å diskutere realitetene i dette, men det er også viktig at denne pakken vedtas raskt. Så i denne balansegangen vil jeg gjerne invitere Stortinget til videre diskusjon. Vi er beredt til å gi all bakgrunnsinformasjon som måtte være nødvendig for det arbeidet. Men den grønne profilen og fordelingsprofilen ligger selvfølgelig til grunn, og den er klar og tydelig på begge områder.

Når det så gjelder innretningen på skatteforslaget, har representanten Sponheim rett i at de hjørnesteinsbedriftene, altså større industribedrifter, som kan ha fryktelig vanskelige tider, men likevel gå med overskudd, ikke treffes av dette forslaget. Men jeg er ikke sikker på om det er *noe* skatteforslag som egentlig vil være dem mest til hjelp i den situasjonen vi nå er i, fordi det er fallet i etterspørselen utenfra som er den største utfordringen. Betydelig lavere etterspørsel og betydelig dårligere priser er det vanskelig å kompensere gjennom skattesystemet. Da har vi andre, mer offensive tiltak – tiltak for arbeidsløse, permitteringsregulæringsforbedringer, tiltak over Innovasjon Norge, andre tiltak over Næringsdepartementets budsjett og andre tiltak over Kunnskapsdepartementets budsjett. Disse tiltakene må vi nå sammen sørge for kan gå inn i enkeltbedrifter

og inn i programmer i enkeltbedrifter, slik at man i løpet av den tiden som nå blir vanskelig, kan gjennomføre opplæring og videreutdanningsprogrammer, utvikle nye produkter osv., slik at det er mulig å komme seg gjennom de utfordringene vi nå har foran oss.

Jeg takker opposisjonen for konstruktive tilbakemeldinger. Jeg tror ikke jeg skal bruke en eneste kalori på den debatten som jeg regner med er gårdsdagens debatt, om vi kommer tidlig eller sent. Vi kommer kraftfullt, mye tidligere enn mange andre og med mye større grep enn de aller fleste andre.

Presidenten: Presidenten vil foreslå at finansministerens redegjørelse legges ut for behandling i et senere møte. – Det anses vedtatt.

Dermed er sak nr. 1 ferdigbehandlet.

Sak nr. 2 [12:26:50]

Referat

- (107) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Elisabeth Røbekk Nørve og Ivar Kristiansen om en handlingsplan for å hindre en forsyningskrise i kraftforsyningen til Trøndelag og Møre og Romsdal (Dokument nr. 8:30 (2008–2009))
Enst.: Sendes energi- og miljøkomiteen.
- (108) Endringer i statsbudsjettet 2009 med tiltak for arbeid (St.prp. nr. 37 (2008–2009))
Enst.: Sendes finanskomiteen.
- (109) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Torbjørn Hansen, Gunnar Gundersen, Olemic Thommessen og Elisabeth Røbekk Nørve om en strategi for å gi aktive bønder større muligheter for å eie de arealer de driver (Dokument nr. 8:31 (2008–2009))
Enst.: Sendes næringskomiteen.
- (110) Næringslivets samfunnsansvar i en global økonomi (St.meld. nr. 10 (2008–2009))
Enst.: Sendes utenrikskomiteen, som forelegger sitt utkast til innstilling for næringskomiteen til uttalelse før innstilling avgis.

Presidenten: Dermed er dagens kart ferdigbehandlet. Forlanger noen ordet i henhold til forretningsordenens § 37 a før møtet heves? – Møtet er hevet.

Møtet hevet kl. 12.28.